

Med e-post

Miljö- och stadsbyggnadskontoret,
Danderyds kommun
Karolina Lundquist

Diarienummer: B 2024-000998

Fastighet: POPPELN 21 (KUNGSVÄGEN 27)

[E-postadress]

Stockholm den 15 april 2025

ANG: ANSÖKAN OM BYGGLOV FÖR UTVÄNDIG ÄNDRING AV ENBOSTADSHUS

Bakgrund mm

För bakgrund till ärendet hänvisas till beskrivningen i Tjänsteutlåtande med diarienummer enligt ovan.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret föreslår att miljö- och stadsbyggnadsnämnden avslår ansökan om rivningslov och bygglov för den föreslagna rivningen av skärmtaket med uppförande av pergola i fasaden mot gatan, samt rivning av planket som avgränsar husen från varandra.

Undertecknad har på uppdrag av sökanden upprättat ritningar som utgör underlag till ansökan om bygglov för fasigheten, utifrån detaljplan och efter att noggrant analyserat utformningen och gestaltningen samt den samstämmiga bebyggelsemiljön i området.

När det gäller bygglovsprocessen vill jag, å sökandenas vägnar, inledningsvis framföra att den präglats av skönsrättsliga bedömningar, och saknat förutsägbarhet. Vid en förhandsgranskning av ärendet, fick sökandena beskedet att det var mer eller mindre uteslutet att genomföra några av de åtgärder som vi tillsammans arbetat fram, men att "skärmtaket kunde tas bort dock med en pergola som inte sträckte sig längre än befintligt utstickande takparti".

Efter ca sex månaders handläggning och skriftväxling har nu Miljö- och stadsbyggnadskontoret kommit fram till att det, "vid en sammantagen bedömning", finns skäl att avslå den föreslagna rivningen av skärmtaket med uppförande av pergola samtidigt som de andra, i en första bedömning uteslutna åtgärderna, efter skriftväxling anses vara godtagbara.

14

Som ytterligare bakgrund vill undertecknad även lyfta att Danderyds kommuns kulturmiljöprogram som beskriver riktlinjer för att bygga- om och till området säger så här:

"Byggnadernas ursprungliga arkitektoniska uttryck vad gäller material och gestaltning ska bevaras och vara vägledande vid renovering och ombyggnad...Främmande fasaduttryck som inte tillhör 1960-talets eller 1970-talets stilideal bör undvikas."

Yttrande

Undertecknad saknar grunden för beslutet, och anser därför att det är både rättsosäkert och riskera att strida mot likabehandlingsprincipen.

Undertecknad förstår, och uppmuntrar, ambitionen att hålla en gemensam gestaltning, som det är uttryckt i ovan citerade text i kulturmiljöprogrammet. Det hade behövts tidigare då husen på Kungsvägen och Orrspelsvägen saknar en gemensam palett av fasaddetaljer efter många års om och tillbyggnader. På flera hus har t ex fasaden från gatan redan nu "förstörts" av vita icke-tidsenliga fönster eller helt vita fasader, och på de allra flesta hus har materialfält och fönsterpartier med frilagd fasad inte bevarats.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret konstaterar att föreslagna ändringar inte strider mot detaljplan. Undertecknad har även, i enlighet med bestämmelsen i 2 kap 6 § första stycket, 1p, plan- och bygglagen beaktat intresset av god helhetsverkan. Undertecknad har varit noggrann med att, inom nuvarande plan och klassificering, göra ändringar som undertecknad inte alls bedömer som lika omfattande som de som redan gjorts på flera av de andra husen på Kungsvägen och Orrspelsvägen.

Undertecknad har med stort engagemang och kunnande dykt in i den formvärld som husens arkitektur inspirerats av för att hitta rätt ton och lyfta byggnaden på ett hänsynsfullt sätt – tvärtemot de åtgärder som tidigare utförts på grannhusen utan relevant expertis. Helheten av de föreslagna ändringarna förstärker bebyggelsens historiska, kulturhistoriska, miljömässiga eller konstnärliga värde, då just det befintliga skärmtaket som undertecknad vill ersätta med en pergola är en märklig och apart detalj som inte följer huset och balkongens strukturella logik med synliga bärande pelare och balkar. Undertecknad skulle till och med bedöma den som ett arkitektoniskt misstag eller kompromiss, som försämrar helhetsintrycket och dessutom skapar behov av en ful markis eftersom skärmtaket är för grunt för att skärma av solen. Vi ska komma ihåg att området är klassat som en representant för en tid – inte som ett arkitektoniskt mästerverk. Husen är ritade av en okänd dansk arkitektfirma och uppförda av en svensk totalentreprenör som på sin tid med största säkerhet gjorde en rad kompromisser och ändringar av arkitektens ursprungliga tankar.

Undertecknad instämmer inte i Miljö- och stadsbyggnadskontorets bedömning, att den omständighet att det föreslagna skärmtaket skulle bli djupare och få en något ändrad utformning, ger ett helt annat uttryck som skulle avvika från den enhetliga utformningen i kvarteret. Tvärt om bevarar denna ändring enhetligheten i kvarteret och uppfyller till fullo varsamhetskravet.

För att förstärka det kulturhistoriska värdet av fastigheten är det viktigt att se de av sökandena begärda åtgärderna som en helhet. Att "plocka bort" en så pass central komponent som att inte bevilja rivningslov och bygglov för skärmtaket omkullkastar den kulturarkitektoniska omtanken som aktuellt förslag visar mot omgivningen. Vi har gjort en välstuderad och noggrann bedömning av en helhet och anser att vi bidrar med ett gott exempel på varsamhet som kan inspirera andra medborgare som vill utveckla sina hus.

Slutligen, Miljö- och stadsbyggnadskontoret konstaterar att skärmtaket är ursprungligt och väl bevarat på i princip alla hus med fasader mot Kungsvägen, förutom vad gäller ett hus på Orrspelsvägen som nyligen fått lov att ändra just skärmtaket, men som enligt Miljö- och stadsbyggnadskontoret har en annan gatufasad. Det huset, inklusive dess nu aktuella terrass med skärmtak, syns dock väl från Kungsvägen, varför argumentationen att det har en annan gatufasad är svår att förstå.

Vidare har andra hur gjort ändringar på det aktuella takpartiet, som – oaktat om detta har gjort med eller utan bygglov - gör att enhetligheten har försvunnit. T.ex. har huset som angränsar till POPPELN 21 ett, efter träpartiet utstickande glastak som täcker hela den aktuella balkongen. Givet detta anser undertecknad - som noggrant studerat bebyggelsen i kvarteret POPPELN innan förslaget upprättades - att lika fall inte har bedömts lika här. Det förstärker den uppfattning undertecknad haft från början av den här processen, att det saknas en robust grund eller övertygande skäl för att neka den föreslagna upprustningen - som genomsyras av att den värnar om den omkringliggande bebyggelsen på POPPELN 21 i sin helhet.

Med vänlig hälsning

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized, flowing letters that appear to read 'Måns Tham'.

Måns Tham

Måns Tham Arkitektkontor

+46 70 480 76 17 www.manstham.com